Seat No.:	Enrolment No.	
scat Ivo	Lindinent No.	

GUJARAT TECHNOLOGICAL UNIVERSITY

DIPLOMA ENGINEERING - SEMESTER- V EXAMINATION -Summer- 2019

Subject Code: 3351904 Date: 14-05-2019

Subject Name: Industrial Engineering

Time: 02:30 PM to 05:00 PM Total Marks: 70

Instructions:

1. Attempt all questions.

- 2. Make Suitable assumptions wherever necessary.
- 3. Figures to the right indicate full marks.
- 4. Use of programmable & Communication aids are strictly prohibited.
- 5. Use of only simple calculator is permitted in Mathematics.
- 6. English version is authentic.
- Q.1 Answer any seven out of ten. દશમાંથી કોઇપણ સાતના જવાબ આપો.

14

- 1. State any four activities of industrial engineering?
- ઇન્ડસ્ટ્રિયલ એંજીનિયરીંગની કોઇ પણ યાર પ્રવૃતિ જણાવો.
- 2. Draw input-output model of productivity.
- ર. પ્રોડકિટવિટી માટે ઈન પુટ આઉટ પુટ મોડેલ દોરો.
- 3. Define AQL and LTPD related to operation characteristic curve?
- ઑપરેશન લાક્ષણિકતા કર્વના સંદર્ભમાં એક્યુએલ અને એલટીપીડીની વ્યાખ્યા આપો.
- 4. What do you mean by KAIZEN?
- ૪. કેઇઝાન એટલે શું?
- 5. State the factors which are affecting on reliability.
- પ. ભરોસાપાત્રતા પર અસર કરતા પરિબળો જણાવો.
- 6. In which condition string diagram is preferred than flow diagram?
- દ 🤍 ફ્લો ડાયાગ્રામ કરતા સ્ટ્રીંગ ડાયાગ્રામ કઇ પરિસ્થિતીમાં યઢીયાતો છે?
- 7. Write two differences between cumulative timing and fly-back timing methods?
- ૭. ક્યુમ્યુલેટિવ ટાઇમીંગ અને ફ્લાય બેક ટાઇમીંગ વચ્ચે બે તફાવત આપો.
- 8. Define performance rating, qualified worker and observed time.
- પર્કોર્મંસ રેટીંગ, ક્વાલિકાઇડ વર્કર અને ઑબ્સર્વ્ડ ટાઇમની વ્યાખ્યા આપો.

9. Write symbol and colour for therbligs FIND and USE. FIND અને USE થબ્લિંગ્સ માટે સિમ્બોલ અને કલર લખો. Ŀ. 10. Find the median of observations 4,6,9,4,2,8 and 10. અવલોકનો ૪,૬,૯,૪,૨,૮ અને ૧૦ માટે મિડીયન શોધો. ٩o. How industrial engineering helps to increase productivity? Justify your 0.2 03 (a) answer. ઇન્ડસ્ટ્રિયલ એંજીનિયરીંગ પ્રોડકિટવીટી વધારવા કઇ રીતે મદદ કરે છે? તમારો પ્રશ્ન. ર (원) 03 જવાબ સમજાવો. OR List various allowances in time study and explain any one in brief. (a) 03 ટાઇમ સ્ટડીના છુટછાટની યાદી બનાવી કોઇ પણ એક ટૂંકમાં સમજાવો. (왠) 03 Write short note on SIMO chart. (b) 03 સીમો યાર્ટ પર ટુંકનોંધ લખો. (W) 0.3 OR Explain process chart symbols with name, action and example. (b) 03 નામ, એક્શન અને ઉદાહરણ સાથે પ્રોસેસ યાર્ટ યિહ્નો સમજાવો. (બ) 03 A machine produce plug to a nominal diameter of 0.5000 ± 0.030 mm using 04 (c) following data, plot $\overline{X}$ – R chart and write your conclusion. (Take $A_2 = 0.58$, $D_4 = 2.11$ and $D_3 = 0.0$) Plug No. 5 7 6 8 9 10 4 0.49620.5032 0.5014 0.5018 0.4952 0.50210.5031 $\overline{X}$ 0.017 0.016 0.028 0.0290.011 0.012 R 0.38 0.20 એક મશીન નોમિનલ વ્યાસ ૦.૫૦૦૦ ±૦.૦૩૦ મિમિ સાથે પ્લગ બનાવે છે. નીયેની ०४ માહિતીનો ઉપયોગ કરી $\overline{X} - R$ યાર્ટ દોરી સારાંશ લખો. ($A_2 = \circ$.૫૮, $D_4 = ર.૧૧,$ અને D₃ = ૦.૦ લો) $\overline{\mathbf{X}}$ 0.50180.49520.5032 0.50140.49620.49520.4986 0.5021 0.5031 0.017 0.016 0.028 0.029 R 0.38 0.20

(c) Following data refers to quality characteristic of a part of mechanical clutch.

Calculate control limit and plot suitable chart.

Sample No.	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Number inspected	60	70	80	70	60	60	90	80	70	60
Number rejected	9	6	7	6	6	5	8	7	9	4

98

04

०४

03

03

03

(ક) નીયેની માહિતી ગુણવત્તા લાક્ષણિકતા સંદર્ભે એક યાંત્રિક ક્લય માટે છે. કંટ્રોલ લિમિટની ગણતરી કરી યોગ્ય યાર્ટ દોરો.

નમુનો નંબર	٩	૨	3	४	પ	٤	9	6	6	૧૦
નંબર યેક કર્યા	60	70	80	70	60	60	90	80	70	60
નંબર રીજેક્ટેડ	9	6	7	6	6	5	8	7	9	4

(d) State two uses of man-machine chart and write colours/symbols used in this chart.

(S) મેન – મશીન યાર્ટ ના બે ઉપયોગો લખો અને તેમાં વપરાતા કલર્સ/યિહ્નો લખો.

OR

- (d) Prepare material type flow process chart for activity "Stripping, cleaning and degreasing prior to inspection".
- (S) આપેલ પ્રવ્રુતિ "ઇસ્પેકશન પહેલા સ્ટ્રીપીંગ, ક્લીનીંગ અને ડીગ્રીઝીંગ" માટે **જ** મટિરીયલ ટાઇપ ફ્લો પ્રોસેસ યાર્ટ તૈયાર કરો.
- Q.3 (a) Find number of observations required for 95% confidence level, 5% accuracy and activity under consideration remains idle for 25%?
- **પ્રશ્ન. 3** (અ) ૯૫% વિશ્વાસસ્તર, ૫% યોક્કસાઇ અને ૨૫% આઇડલ પ્રવ્રુતિ માટે કેટલા અવ<mark>લોકનો જો</mark>ઇશે તેની ગણતરી કરો.

OR

- (a) State objectives of work measurements.
- (અ) વર્ક મેઝરમેંટ્સના હેતુઓ જણાવો.
- (b) The 10,000 students have appeared in 5th sem diploma in mechanical engineering examination conducted by gtu in summer 2018. Average percentage received by students in said examination is 62% and standard deviation is 4. Find 1. Number of students who got percentage between 60% and 76%. 2. Number of students who got percentage more than 76%.
- (બ) જીટીયુ દ્વારા સમર ૨૦૧૮માં લેવાયેલ ડીપ્લોમા યાંત્રીક એંજિનીયરીંગની પાંચમા **૦૩** સેમેસ્ટરની પરીક્ષામાં ૧૦,૦૦૦ વિદ્યાર્થીઓ બેઠા હતા. તે જ પરીક્ષામા વિદ્યાર્થીઓની

સરેરાશ ટકાવારી ૬૨% અને સ્ટાંડર્ડ ડિવીએશન ૪ હોય તો શોધો. ૧ કેટલા વિદ્યાર્થીઓની ટકાવારી ૬૦% અને ૭૬%ની વચ્ચે હશે? ૨ કેટલા વિદ્યાર્થીઓની ટકાવારી ૭૬% થી વધુ હશે?

OR

	OK													
(b)	Write difference between quality control and inspection.										03			
(~~U~~)	ક્વાલિટી કંટ્રોલ અને ઇસ્પેકશન વચ્ચે તફાવત આપો.											٥3		
(c)	In making a time study of a laboratory technician performing an analysis of processed food in canning factory, the following times were noted for a particular operation. If the performance of technician has been rated at 120% and allowances stipulated 13%, calculate average observed cycle time.												04	
	Run	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	
	Operation time (sec)	21	21	16	19	20	16	20	19	19	20	40	19	
	Run	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	
	Operation time (sec)	21	18	23	19	15	18	18	9	21	20	20	19	
(১)	(ક) ક્નીંગ ફેક્ટરીમા લેબ ટેક્નિશીયન માટે ટાઇમ સ્ટડી માટે પ્રોસેસ્ડ ફૂડ દરમિયાન જ નીયેનો સમય નોંધવામાં આવ્યો હતો. જો પેફોર્મસ ટેક્નિશીયન ૧૨૦%થી રેટેડ હોય અને ૧૩% છૂટછાટ હોય તો સરેરાશ ઓબ્ઝ્રવ્ડ સાઇકલ સમય શોધો.										०४			
	ઑપેરેશન સમય	0.1												
	(સેકંડ)	21	21	16	19	20	16	20	19	19	20	40	19	
	રેન	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	
	ઑપેરેશન સમય (સેકંડ)	21	18	23	19	15	18	18	9	21	20	20	19	
		0	7		•	OR					•			
(c)	Write quality as	ssura	nce to	ols a	nd sta	ate th	eir im	porta	ınce.					04
(\$)	ક્વાલીટી એસ્યો	રંસ ટૂ	લ્સની	યાદી	(બન	ાવી તે	નુ મહ	કત્વ જ	ડણાવ	1 1.				०४
(d)	Explain normal	and	maxii	num	work	ing a	rea.							04
(5)	નોરમલ અને મહ	त्रम	કાર્યક	ારી એ	રિયા	સમજ	જાવો.							০४
						OR								
(d)	Write environm	ental	l requ	ireme	ents o	of wor	k are	a.						04
(\$)	વર્ક એરિયા માટે	વાત	ાવરહિ	ાય જ	.ક્ _{રિ} ર	યાત જ	ડણાવ <u>ે</u>	<u>)</u> .						৽४

Q.4	(a)	Define plant lay out and draw product type lay out.															
પ્રશ્ન. ૪	(생)	પ્લાંટ લે આઉટની	વ્યાખ્યા	આપો અ	.ને પ્રો	ડ્કટ	ટાઇપ લે	. આઉટ	દોરો.		03						
		OR															
	(a)	Explain relation 1	oetween	plant lay	y out	and 1	material	handlii	ng.		03						
	(ਅ)	પ્લાંટ લે આઉટ અને મટિરીયલ હેંડલીંગ વચ્ચેનો સંબંધ સમજાવો.															
	(b)	Explain concept of process capability.															
	(બ)	પ્રોસેસ ક્ષમતાનો કંસેપ્ટ સમજાવો.															
					О	R											
	(b)	What is ergonom	ics? Wri	te its obj	ectiv	es.					04						
	(બ)	એર્ગોનોમિક્સ એટ	ટલે શું? તે	ના હેતુઅ	ો લખ	ົນ.			~		०४						
	(c)	Prepare process p	olanning	for comp	onei	nt she	wn in f	igure 1.			07						
	(\$)	આફતિ ૧ માં દર્શાવેલા કંમ્પોનેંટ માટે પ્રોસેસ પ્લાનીંગ તૈયાર કરો.															
Q.5	(a)	Explain synthesis in brief.															
પ્રશ્ન. પ	(a) (신)	સિંથેસિસ ટૂંકમાં વ									04 o გ						
પ્રજા. પ	` /			uging fol	llowi.	na da	at a				04						
	(b)	Draw frequency			7						1						
		Seed 2.5-	3.5-	4.5-	5.5		6.5-	7.5-	8.5-	9.5-							
		Yield 3.5 (gms)	4.5	5.5	6.5		7.5	8.5	9.5	10.5							
		No. of 4	6	10	26		24	15	10	5							
		plants	X														
	(W)	નીયેની માહિતીનો	ઉપયોગ	કરી ફ્રીક	વંસી	પોલિ	ગોન દોઃ	રો.			०४						
		Seed 2.4-	૩.૫-	૪.૫-	ų.v	1-	5 .Ų-	૭.૫-	૮.૫-	૯.૫-							
		Yield 3.4	૪.૫	<u>u.u</u>	ج. <i>د</i>		૭.૫	6.4 6.4	૯.૫	૧૦પ							
		(ગ્રામ્સ)															
		પ્લાંટની ૪	ج	१०	રદ		58	૧૫	૧૦	կ							
		સંખ્યા															
	(c)	The specifications for a double sampling plan are as follows.															
		Sample No. Sample size Acceptance No. Rejection No.															
		1st 80 5 9															
		If 8 defectives items are found in 1 st sample, in which condition a whole lot															
				ound in 1	i" sa	mple,	, in Whi	en cond	ıtıon a wl	hole lot							
		will be accepted?															
	(8)	ડબલ સેમ્પ્લીંગ પ્લ	ાન માટે 🤅	સ્પેસીફિક <u>ે</u>	શંસ	નીયે ર	મુજબ છે	).	ડબલ સેમ્પ્લીંગ પ્લાન માટે સ્પેસીફિકેશંસ નીચે મુજબ છે.								

Sample size

८०

Acceptance No.

ų

Rejection No.

૯

Sample No.

પ્રથમ

દ્વીતીય	८०	9.5	น
	_		

જો પહેલા નમૂનામાં ૮ ક્ષતિગ્રસ્ટ આઇટમ મળે તો કયા સંજોગોમાં આખો જથ્થો સ્વીકારાય?

(d) Write short note on Total Quality Management.

03

(5) ટોટલ ક્વાલિટી મેનેજમેંટ પર ટૂંકનોંધ લખો.

٥3

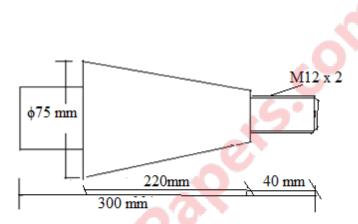

FIGURE 1 FOR Q4@

******